

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	спеціальність J2 Готельно-ресторанна справа та кейтеринг
Тип і назва освітньої програми	освітньо-професійна програма Готельно-ресторанна справа
Курс, семестр	1 курс, 2 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3,5 Загальна кількість годин – 105, із яких: лекцій 16 год., практичних – 20 год. (денна форма здобуття освіти); лекцій 4 год., практичних – 2 год. (заочна форма здобуття освіти) Форма семестрового контролю – залік.
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Факультет технологій тваринництва та продовольства кафедра харчових технологій
Контактні дані розробника(ів)	Олена Калашник кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри харчових технологій. <i>e-mail:</i> olena.kalashnyk@pdaa.edu.ua. <i>роб. тел.</i> (0532) 56-51-87. <i>сторінка викладача:</i> https://www.pdaa.edu.ua/people/kalashnyk-olena-volodymyrivna .

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	обов'язкова фахова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	досягнуті результати навчально-пізнавальної діяльності при формуванні відповідних компетентностей під час вивчення навчальної дисципліни «Історія та культура України», «Основи готельно-ресторанної індустрії», «Культура та етика харчування», що вивчалася раніше.
Компетентності	<p>– інтегральні: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми діяльності суб'єктів готельного і ресторанного бізнесу, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують концепції гостинності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;</p> <p>– загальні: ЗК 03. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; ЗК 05. Здатність працювати в команді; ЗК 07. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності; ЗК 10. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;</p> <p>– фахові: СК 01. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності; СК 02. Здатність організувати сервісно-виробничий процес з урахуванням вимог і потреб споживачів та забезпечувати його ефективність. СК 04. Здатність формувати та реалізовувати ефективні зовнішні та внутрішні комунікації на підприємствах сфери гостинності, навички взаємодії; СК 07. Здатність розробляти нові послуги (продукцію) з використанням інноваційних технологій виробництва та обслуговування споживачів;</p>

	СК 14. Здатність розробляти пропозиції і проводити заходи з удосконалення організації гостинності та обслуговування, асортименту, якості послуг і технологічного процесу виробництва страв, кулінарних виробів, напоїв з урахуванням автентичності української культури і європейських вимог.
Програмні результати навчання	РН 02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії готельної та ресторанної справи, організації обслуговування споживачів та діяльності суб'єктів ринку готельних та ресторанних послуг, а також суміжних наук. РН 04. Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства. РН 05. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу. РН 07. Організовувати процес обслуговування споживачів готельних та ресторанних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки РН 10. Розробляти нові послуги (продукцію), використовуючи сучасні технології виробництва та обслуговування споживачів.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Навчальна дисципліна «Сервісологія та гостинність» формує такі соціальні навички як аналітичне мислення та інновації; комплексне вирішення проблем; критичне мислення та аналіз; активне навчання та стратегії навчання; креативність, оригінальність та ініціативність; уміння працювати в команді; уважність до деталей, надійність; міркування, вирішення проблем та ідеї; лідерство та соціальний вплив; комунікація та координація фахівців різних галузей; здатність брати на себе відповідальність тощо.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Сформувати у здобувачів вищої освіти цілісне уявлення про закономірності функціонування сфери сервісу та індустрії гостинності, засвоєнні теоретичних основ сервісології як науки та набутті практичних компетентностей щодо організації, управління й удосконалення процесів обслуговування споживачів з урахуванням їх потреб, цінностей і поведінкових особливостей	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Сервісологія як наукова та навчальна дисципліна Тема 2. Потреби та цінності в системі сервісу і гостинності Тема 3. Стратегії сервісу та поведінка споживачів Тема 4. Комунікація та сервісна взаємодія з клієнтом Тема 5. Стандарти сервісної діяльності в індустрії гостинності Тема 6. Національні особливості споживання продукції та послуг Тема 7. Сервіс-дизайн як новий напрямок створення продуктів та послуг Тема 8. Сервісологія в системі сталого розвитку та соціальної відповідальності	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
<p><i>словесні:</i> лекція, бесіда;</p> <p><i>наочні:</i> демонстрування, ілюстрування, спостереження;</p> <p><i>практичні:</i> практичні роботи, дослідні роботи, робота з навчально-методичною літературою: конспектування,</p> <p><i>методи формування пізнавальних інтересів:</i> створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти.</p> <p><i>методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності:</i> роз'яснення мети навчальної дисципліни; висування вимог до вивчення дисципліни; заохочення і покарання;</p> <p><i>інтерактивні методи:</i> проектування професійних ситуацій;</p> <p><i>комп'ютерні, мультимедійні методи:</i> використання мультимедійних презентацій;</p>	

методи усного контролю: опитування, іспит;

методи письмового контролю: самостійна робота, контрольна робота.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені у Додатку до силябусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перекладання

усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчий на 25% бал; перекладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу деканату

- щодо академічної доброчесності

ЗВО повинен дотримуватись академічної доброчесності, що передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Процедура розгляду справ щодо порушення норм академічної доброчесності учасниками освітнього процесу здійснюється згідно з Положенням про Комісію з академічної доброчесності ПДАУ.

- щодо відвідування занять

для ЗВО відвідування занять є обов'язковим

- щодо зарахування результатів неформальної/інформальної освіти

особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, ЗВУ ПДАУ. На ЗВО поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо

- щодо оскарження результатів оцінювання

здійснюється за Положенням про оцінювання результатів навчання ЗВО в ПДАУ після оголошення результатів поточного або семестрового контролю, коли здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. Для оскарження результату оцінювання ЗВО звертається з письмовою заявою до декана факультету. Порядок оскарження результатів атестації ЗВО регламентується Положенням про атестацію здобувачів вищої освіти та екзаменаційну комісію у ПДАУ

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Виноградов Г.М. Культурні та духовно-релігійні традиції країн світу. Навчальний посібник: для спеціальностей гуманітарних спеціальностей. Дніпро, 2022. 38 с.

2. Особливості ресторанного сервісу. Обслуговування іноземних туристів: Навчальний посібник. /Л. О. Радченко, П. П. Пивоваров, О. В. Новікова, Л. Д. Льовщина, А. М. Ніколаєнко-Ломакіна. Х.: Світ книг, 2020. 288 с.

3. Савицька Н.Л., Чміль Г. Л., Джугташвілі Н. М. Клієнт-орієнтоване управління в готельно-ресторанному бізнесі : монографія. Харків: Видавець Іванченко І. С. 2021. 209 с..

4. Угоднікова О. І. Організація сервісної діяльності : конспект лекцій; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2023. 90 с.

5. Управління сервісною діяльністю: конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Готельно-ресторанна справа» спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа» денної та заочної форми здобуття вищої освіти. / уклад. І. О. Піюренко, Я. Е. Андрющенко. Миколаїв : МНАУ, 2022. 200 с.

Допоміжні

1. Дипломатичний протокол та етикет : навч.-метод. посіб. для бакалаврів та магістрів спец. 293 «Міжнародне право» [Електронне видання] / автори-укл.: В. В. Владишевська, М. В. Грушко ; за ред. Х. Н. Бехруза ; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». – Одеса : Фенікс, 2023. 88 с. URL : <https://doi.org/10.32837/11300.23444>

2. Зусін В.Я. Етика та етикет ділового спілкування: навчальний посібник. К.:Центр навчальної літератури, 2005. 224 с.

3. Іваненко Л. М., Смерічевська С. В., Смерічевський С. Ф. Поведінка споживачів : навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2024. 306 с.

4. Лаврененко В. В., Аниськіна І. В. Сутність та складові клієнт-орієнтованого управління підприємством. Інвестиції: практика та досвід, 2013. № 12. С. 58-61.

5. Малюк Л.П., Варипаєв О. М., Зіолковська А. В. Сервісологія та сервісна діяльність : навч. посібник. Х. : ХДУХТ, 2009. 211 с.

6. Мілн Р. Клієнторієнтовані послуги та належний догляд: практичний посібник. Х: ХІСД, 2018. 68 с

7. Окландер М. А., Жарська І. О. Поведінка споживача: навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 208 с.

8. Організація обслуговування у закладах ресторанного господарства: підручник.: [для вищ. навч. закл.] / За ред. П'ятницької Н. О. – 2-ге вид. перероб. та допов.– К.: Центр учбової літератури, 2011 584 с.

9. Поведінка споживачів: Навчальний посібник. / Н.Л. Замкова, І.І. Поліщук, Н.Ю. Буга, К.Ю. Соколюк Вінниця: Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ, 2018. 200 с.

10. Чичкало-Кондрацька І.Б., Новицька І.В. Конспект лекцій «Дипломатичний та діловий протокол». Полтава: НУПП, 2020. 70 с.

11. Шерстюк Р. П., Стойко І. І., Шевелюк М. М. Стандарти якості обслуговування і їх вплив на задоволеність і лояльність клієнтів в індустрії гостинності. Індустрія туризму і гостинності в Центральній та Східній Європі, 2025. № 13. С. 62-71.

Інформаційні ресурси

1. Виявлення потреб клієнта: що це, як і навіщо. <https://s-rocket.com/articles/viyavlennya-potreb-klienta-shho-ce-yak-i-navishho>

2. Виявлення потреби клієнта: ключ до побудови довіри та успіху. <https://ukrainiandigital.com/viyavlennia-potreby-kliienta-kluch-do-pobudovy-doviry-ta-uspikhu/>

	<p>3. Джгуташвілі Н.М. Управління клієнт-орієтованістю персоналу як інструмент підвищення якості сервісного продукту готелю. Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління, 2020. Том 31 (70). № 4,. DOI: https://doi.org/10.32838/2523-4803/70-4-20</p> <p>4. Як визначити потреби клієнта. https://etcetera.kiev.ua/uk/blog/yak-vyznachyty-potreby-kliyenta/</p> <p>5. Gronroos C. Service management and marketing : managing the service profit logic. https://tashfeen.pbworks.com/f/Book%20%20-%20Service%20Management%20and%20Marketing.pdf.</p> <p>6. SERVICES MARKETING. https://ebooks.lpude.in/management/mba/term_4/DMGT510_SERVICES_MARKETING.pdf?utm_source=chatgpt.com.</p>
Реквізити затвердження	Затверджено на засіданні кафедри харчових технологій протокол від «01» вересня 2025 р. № 2

Додаток до силябусу
СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
денна форма навчання
ІЗГРСК бд 2025

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання ЗВО				Разом
	опитування	підсумкова контр. робота	викон. тестів	самоств. робота	
Тема 1. Сервісологія як наукова та навчальна дисципліна	3	10	2	3	
Тема 2. Потреби та цінності в системі сервісу і гостинності	3		2	3	
Тема 3. Стратегії сервісу та поведінка споживачів	3		2	3	
Тема 4. Комунікація та сервісна взаємодія з клієнтом	3		2	3	
Тема 5. Стандарти сервісної діяльності в індустрії гостинності	3×3		2	3	
Тема 6. Національні особливості споживання продукції та послуг	3		2	3	
Тема 7. Сервіс-дизайн як новий напрямок створення продуктів та послуг	3		2	3	
Тема 8. Сервісологія в системі сталого розвитку та соціальної відповідальності	3		2	3	
Усього	30	10	16	24	80
Екзамен					20
Разом	30	10	16	24	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

*заочна форма
J2ГРСК бз 2025*

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання ЗВО				Разом
	опитування	контр. робота	викон. тестів	самоств. робота	
Тема 1. Сервісологія як наукова та навчальна дисципліна	–	28	2	3	
Тема 2. Потреби та цінності в системі сервісу і гостинності	–		2	3	
Тема 3. Стратегії сервісу та поведінка споживачів	–		2	3	
Тема 4. Комунікація та сервісна взаємодія з клієнтом	–		2	3	
Тема 5. Стандарти сервісної діяльності в індустрії гостинності	12		2	3	
Тема 6. Національні особливості споживання продукції та послуг	–		2	3	
Тема 7. Сервіс-дизайн як новий напрямок створення продуктів та послуг	–		2	3	
Тема 8. Сервісологія в системі сталого розвитку та соціальної відповідальності	–		2	3	
Усього	12	28	16	24	80
Екзамен					20
Разом	12	28	16	24	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

Шкала та критерії оцінювання денної форми здобуття освіти

Опитування (0-3 бали)

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	ЗВО у повному обсязі знає теоретичні основи та термінологію сервісології та гостинності; потреби та цінності в системі сервісу і гостинності; стратегії сервісу та поведінка споживачів; комунікації та сервісну взаємодія з клієнтом; стандарти сервісної діяльності в індустрії гостинності; національні особливості споживання продукції та послуг; сервіс-дизайн як новий напрямок створення продуктів та послуг; сервісологію в системі сталого розвитку та соціальної відповідальності, наводить приклади
2	ЗВО частково знає теоретичні основи та термінологію сервісології та гостинності; потреби та цінності в системі сервісу і гостинності; стратегії сервісу та поведінка споживачів; комунікації та сервісну взаємодія з клієнтом; стандарти сервісної діяльності в індустрії гостинності; національні особливості споживання продукції та послуг; сервіс-дизайн як новий напрямок створення продуктів та послуг; сервісологію в системі сталого розвитку та соціальної відповідальності, робить помилки, проте виправляє їх, відповідає на додаткові питання викладача

1	ЗВО намагається показати знання теоретичних основ та термінології сервісології та гостинності; потреб та цінностей в системі сервісу і гостинності; стратегій сервісу та поведінки споживачів; комунікацій та сервісної взаємодії з клієнтом; стандартів сервісної діяльності в індустрії гостинності; національних особливостей споживання продукції та послуг; сервіс-дизайну як нового напрямку створення продуктів та послуг; сервісології в системі сталого розвитку та соціальної відповідальності
0	ЗВО не може відповісти на поставлені запитання

Шкала та критерії оцінювання заочної форми здобуття освіти
Опитування (0-12 балів)

Кількість балів	Критерії оцінювання
9-12	ЗВО у повному обсязі знає теоретичні основи та термінологію сервісології та гостинності; потреби та цінності в системі сервісу і гостинності; стратегії сервісу та поведінка споживачів; комунікації та сервісну взаємодія з клієнтом; стандарти сервісної діяльності в індустрії гостинності; національні особливості споживання продукції та послуг; сервіс-дизайн як новий напрямок створення продуктів та послуг; сервісологію в системі сталого розвитку та соціальної відповідальності, наводить приклади
5-8	ЗВО частково знає теоретичні основи та термінологію сервісології та гостинності; потреби та цінності в системі сервісу і гостинності; стратегії сервісу та поведінка споживачів; комунікації та сервісну взаємодія з клієнтом; стандарти сервісної діяльності в індустрії гостинності; національні особливості споживання продукції та послуг; сервіс-дизайн як новий напрямок створення продуктів та послуг; сервісологію в системі сталого розвитку та соціальної відповідальності, робить помилки, проте виправляє їх, відповідає на додаткові питання викладача
1-4	ЗВО намагається показати знання теоретичних основ та термінології сервісології та гостинності; потреб та цінностей в системі сервісу і гостинності; стратегій сервісу та поведінки споживачів; комунікацій та сервісної взаємодії з клієнтом; стандартів сервісної діяльності в індустрії гостинності; національних особливостей споживання продукції та послуг; сервіс-дизайну як нового напрямку створення продуктів та послуг; сервісології в системі сталого розвитку та соціальної відповідальності
0	ЗВО не може відповісти на поставлені запитання

Шкала та критерії оцінювання заочної форми здобуття освіти
Виконання підсумкової контрольної роботи (0-10 балів)

Кількість балів	Критерії оцінювання
12-16	ЗВО у повному обсязі виконав завдання підсумкової контрольної роботи
7-11	ЗВО виконав завдання підсумкової контрольної роботи, робить незначні помилки.
1-6	ЗВО частково виконав завдання підсумкової контрольної роботи, робить помилки
0	ЗВО не виконав завдання підсумкової контрольної роботи

Шкала та критерії оцінювання денної та заочної форм здобуття освіти
Виконання тестів (0-2 бали)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2	ЗВО правильно виконує не менше 80 % тестових завдань теми
1	ЗВО правильно виконує не менше 50 % тестових завдань теми
0	ЗВО правильно виконує не менше 20 % тестових завдань теми, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Шкала та критерії оцінювання денної та заочної форми здобуття освіти*Виконання завдань самостійної роботи (0-5 балів) за 2 завдання*

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	ЗВО правильно виконав всі завдання самостійної роботи, наводить приклади
2	ЗВО правильно виконав всі завдання самостійної роботи
1	ЗВО частково виконав завдання самостійної роботи
0	ЗВО не виконав завдання самостійної роботи, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів

Шкала та критерії оцінювання заочної форми здобуття освіти*Виконання завдань контрольної роботи (0-28 балів)*

Кількість балів	Критерії оцінювання
20-28	ЗВО правильно виконав всі завдання самостійної роботи, наводить приклади
11-19	ЗВО правильно виконав всі завдання самостійної роботи
1-10	ЗВО частково виконав завдання самостійної роботи
0	ЗВО не виконав завдання самостійної роботи, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів